

Meslek Öncesi Öğretmen Yetiştirme Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi ve Mikro-Öğretim Uygulamaları

Ali Göçer

Orjinal Eserin Künyesi:	Göçer, A. (2020). <i>Meslek öncesi öğretmen yetiştirme Türkçe-Türk dili ve edebiyatı öğretimi ve mikro-öğretim uygulamaları</i> . Ankara: Pegem.
Alındı:	30/11/2020
Kabul:	01/12/2020
Tür:	Kitap Tanıtımı
Atıf:	Ulutaş, M. (2020). [Kitap Tanıtımı: <i>Meslek öncesi öğretmen yetiştirme Türkçe-Türk dili ve edebiyatı öğretimi ve mikro-öğretim uygulamaları</i> . Ali Göçer]. <i>Öğretmen Eğitiminde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi</i> , 1(1), 88-90. 10.29329/jirte.2020.321.7

Kitap Tanıtımını Yapan: Mustafa Ulutaş¹

Öğretmen yetiştirme lisans programları; Yükseköğretim Kurulu koordinatörlüğünde, eğitim/eğitim bilimleri fakültelerinde görev yapan öğretim üyeleri ve elemanları başta olmak üzere çeşitli paydaşların katkılarıyla iki yıldan fazla süren çalışmalar neticesinde güncellenmiştir. Program güncellemeyle ilgili çalışmalar 2016 yılında başlamış, güncellenen lisans programları 2018 yılında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır. Birer öğretmen yetiştirme programı olarak Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği ile Türkçe Öğretmenliği lisans programları da yapılan değişikliklerden payına düşeni almıştır.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı resmî internet sitesinde, programların güncellenme gerekçeleri, getirdiği yenilikler ve uygulama esaslarına yer veren bir rapor yayımlanmıştır. Yayımlanan bu rapora göre ilgili lisans programlarında öğretmenlik meslek bilgisi, genel kültür ve alan eğitimi derslerine yönelik birçok düzenleme yapılmıştır. Bu düzenlemelerle birlikte Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği ile Türkçe Öğretmenliği lisans programlarında yer alan ve öğretmen adaylarının meslek öncesi eğitimlerinde, öğretmenliğe hazır birer aday olarak mezun olmalarında önemli yer tutan Özel Öğretim Yöntemleri I-II derslerinin kaldırıldığı bilinmektedir. Bu derslerin yerine, bunların içeriğini karşılayabileceği düşünülen farklı teorik derslerin yanında Meslek Bilgisi Seçmeli Dersleri başlığı altında uygulamaya dönük Mikro Öğretim dersi yeni programa dâhil edilmiştir.

Lisans programlarında yapılan güncelleme ile birlikte bu programlara yeni dâhil edilen ya da daha önce yer almasına rağmen içeriği değişen dersler, diğer alanlarda olduğu gibi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği ile Türkçe Öğretmenliği alanlarında da güncel kaynak ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Türkçe ve edebiyat öğretmeni

¹ Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkiye, mustafa.ulutas@usak.edu.tr

adaylarının alanlarında gereksinim duyacakları becerilerle en iyi şekilde donatılmasına rehberlik edecek kitapların yazılması dil ve edebiyat eğitiminin seyri açısından oldukça önemlidir.

Prof. Dr. Ali Göçer tarafından yazılmış olan "*Meslek Öncesi Öğretmen Yetiştirme-Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi ve Mikro-Öğretim Uygulamaları*" adlı kitap, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni adaylarının gereksinim duyacakları teorik bilgileri sağlamanın yanında, onların uygulamaya yönelik yeterlik ve yetkinliklerini geliştirme amacını taşımaktadır. Eser bu yönüyle, yukarıda ifade edilen program güncellemelerinin ortaya çıkardığı duruma çözüm önerisi sunan önemli bir girişim olarak dikkat çekmektedir.

Türkçe öğretimi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ile ilgili yaptığı çalışmaların yanında, dil becerileri çerçevesinde Türkçe eğitimi ve öğretmen eğitimi alanlarında birçok araştırmaya imza atmış olan Prof. Dr. Ali Göçer, bu kitabında da Türkçe ile Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni adaylarının yetişme sürecine kafa yormuş; Türkçe ve edebiyat eğitimi alanlarında yer alan önemli konu başlıklarını derinlemesine ele almıştır. Pegem Akademi Yayıncılık tarafından okuyucusuyla buluşturulan kitap 13 bölümden oluşmakta ve eserin sonunda bir dizine de yer verilmektedir.

Kitabın 1, 2 ve 3. bölümlerinde, öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde meslek öncesi eğitimin önemine vurgu yapılmakta; meslek öncesi eğitimde yer alan Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması derslerinin yeri, önemi, işlevleri gibi konular ele alınmaktadır. Bu bölümlerde eğitimin amacı ve işlevinden başlayarak öğretmen adaylarının sahip olması gereken nitelikler, yine öğretmen adaylarının yetiştirilmesinde mikro öğretim tekniğinin önemi, okul deneyimi ile birlikte öğretmenlik uygulamasının ilkeleri, yararları ve rehber öğretmenlerin bu süreçteki görev ve sorumlulukları ayrıntılı bir biçimde işlenmektedir.

Öğretmenlik mesleğine ilişkin genel konuların yer aldığı ilk üç bölümden sonra 4. bölümden itibaren Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni yetiştirmede önemli görülen hususlar ele alınmaktadır. Eserin 4. bölümünde Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni yeterlikleri, genelden özele doğru: Öğretmenlik mesleğinin temel ilkeleri, genel yeterlikleri, bunların kullanım alanları, Türkçe öğretmeni özel alan yeterlikleri, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni özel alan yeterlikleri, edebiyat ile dil ve anlatım alanlarına ilişkin özel yeterlik ve bilgiler başlıklarıyla işlenmektedir. 5. bölümde ise Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programlarında yer alan amaç ve kazanımlar, programların içerik ve işlevleri, yapısı ve felsefesi incelenmiş, ayrıca ilgili programlara temel oluşturan yapılandırmacı yaklaşımın özellikleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Kitabın 6. bölümü Türkçe dersi için metin işleme, 7. bölümü ise Türk Dili ve Edebiyatı dersi için metin inceleme ve çözümlenme süreçlerinden oluşmaktadır. Türkçe dersi metin işleme sürecinde; dersin öneminden başlayarak öğretmenin sorumluluk ve rolleri, derse hazırlık, metin temelli öğretim sürecinin aşamaları ile anlama ve anlatma, dil becerilerinin geliştirilmesi ve dil bilgisi öğretimi konularına yer verilmektedir. Türk Dili ve Edebiyatı dersi metin inceleme ve çözümlenme süreci ile ilgili olarak; edebiyat eğitiminin amacı, öğretim programının özel amaçları, ders işleme süreci uygulamalarına yönelik açıklamalar, öğrenme-öğretme süreci, metin inceleme ve çözümlenmeye ilişkin ders işleyiş örneği ve ölçme-değerlendirme konuları ele alınmıştır.

Dil eğitimi çerçevesinde, dil bilgisi öğretimi ve sözcük öğretimi başlıkları 8 ve 9. bölümlerde işlenmektedir. Dil bilgisi öğretimi; metin temelli dil bilgisi öğretimi, bütünlük ilkesi ve yöntemler bakımından ele alınmaktadır. Sözcük öğretiminde ise bağlam temelli sözcük öğretimi konusuna vurgu yapılmaktadır.

Eserin 10 ve 11. bölümlerinde, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı eğitiminde öğretim tasarımı ve öğrenme ortamları ile materyal geliştirme ve kullanma konuları ele alınmaktadır. 10. bölümde öğretim tasarımı, öğrenme ortamı, öğrenci merkezli eğitim ortamlarında strateji, yöntem ve teknikler, öğrenci merkezli eğitimin bileşenleri, öğretim tasarımının unsurları ile etkileşimli sınıf ortamında gerekli özellikler tüm ayrıntılarıyla işlenmektedir. Öğretmen adaylarının mikro öğretimde materyal geliştirme ve kullanma durumları, materyal kullanmanın yararları, materyal geliştirme sürecinde öğretmen yeterlikleri ile Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde seçilecek, geliştirilecek ve kullanılacak materyallere ilişkin unsurlar 11. bölümde yer almaktadır.

12. bölüm, ölçme ve değerlendirme süreçleri ile ilgili olarak temel dil becerilerinin değerlendirilmesi, süreç değerlendirmeye ilişkin örneklerin ve türlerin yer aldığı oldukça kapsamlı bir bölüm olarak dikkat çekmektedir. Bu bölümde öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme sürecinde örnek olarak kullanabileceği çok sayıda ölçme aracına yer verilmektedir.

Kitabın son bölümü mikro öğretim tekniği ve uygulama örneklerine ayrılmıştır. Bu bölümde, mikro öğretimin üç önemli unsuru olan gözlem yoluyla öğrenme, iş birliğine dayalı öğrenme ve yansıtıcı düşünme konuları ayrıntılı bir biçimde ele alınmıştır. Yazar, mikro öğretimi bütün bileşenleriyle işlemiş; öğretmen adaylarının uygulama yapabilmelerine olanak sağlayan bilgi ve becerileri okuyucuyla paylaşmıştır. Ayrıca, Türkçe öğretmeni adaylarının mikro öğretim uygulamalarına yönelik yaptıkları çalışmalarla ilgili örnek dokümanlara da yine bu bölümde yer vermiştir.

Sonuç olarak, Prof. Dr. Ali Göçer'in güncellenmiş Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği lisans programlarında kullanılmak üzere yazdığı bu kitap, ilgili alanlara dair önemli teorik ve pratik bilgileri bünyesinde barındırmaktadır. Öğretmen adaylarının yapacağı uygulamalara ilişkin örnekleri de içeren eser, meslek öncesi öğretmen yetiştirmede öğretmenlik becerilerinin gelişimine katkı sağlayacak kıymetli bir kaynak olarak takdim edilebilir.